

PPC

Písemný test pro program:

Psychologie

– prezenční / kombinované

bakalářské samostatné studium

varianta testu: 04

Filozofická
fakulta

2024

- 01.** Z anorganických látek, které jsou součástí krevní plazmy, je nejvíce hydrogenuhličitanu
- draselného a chloridu draselného.
 - vápenatého a chloridu sodného.
 - sodného a chloridu sodného.
 - vápenatého a chloridu vápenatého.
 - sodného a chloridu draselného.
- 02.** Vyberte správné tvrzení o lidském těle.
- Přední a zadní komoru oční vyplňuje komorový mok (humor aquosus), přičemž oba prostory jsou odděleny čočkou (lens).
 - Mióza je reakce zorničky na osvit a je řízena nervovými vlákny sympatiku.
 - Informace o chuti je vedena podjazykovým nervem (nervus hypoglossus).
 - Cortiho orgán nacházíme v prostoru, který se označuje jako scala media.
 - Tři sluchové kůstky středního ucha jsou spolu kloubně spojeny v pořadí malleus–stapes–incus.
- 03.** Vyberte NESPRÁVNÉ tvrzení o hormonálním systému lidského těla.
- K regulačním hormonům, které ovlivňují jiné žlázy s vnitřní sekrecí a vznikají v adenohipofýze, řadíme ACTH, LH, FSH, TSH.
 - Hlavním efektem parathormonu je snížení kalcémie.
 - Parafolikulární buňky štítné žlázy jsou zdrojem kalcitoninu, který ovlivňuje hladinu vápenatých iontů v krevní plazmě.
 - Zdrojem pohlavních hormonů (estrogenů a androgenů) v lidském těle jsou primárně pohlavní žlázy (ovaria a varlata), tyto hormony však vznikají i v nadledvinách.
 - Hormon s označením vazopresin se do krve uvolňuje zejména při sníženém příjmu tekutin.
- 04.** Vyberte správné tvrzení o imunitním systému člověka.
- Antigeny hlavního histokompatibilního komplexu (MHC), které určují antigenní jedinečnost každého jedince a významně se uplatňují například při transplantacích, se dělí do tří hlavních skupin neboli tříd.
 - Soubor speciálních bílkovin, které označujeme jako komplementový systém, je nedílnou součástí specifické imunity.
 - V rámci humorální imunity vznikají jako první protilátky třídy Ig-M – jejich průkaz v krvi značí akutní fázi infekce.
 - Lymfocyty s označením TS hrají zásadní roli v aktivizaci a koordinaci imunitní odpovědi.
 - Součástí odpovědi T-lymfocytů na přítomnost antigenu je klonální selekce a transformace na plazmatické buňky.
- 05.** Vyberte NESPRÁVNÉ tvrzení o lidském těle.
- Oxytocin podmiňuje stahy dělohy při porodu, stahy mlékovodů při kojení a prokazuje vliv také na psychickou a vztahovou oblast.
 - V klidovém stavu je intracelulární koncentrace K⁺ iontů vyšší než extracelulární koncentrace K⁺ iontů a na vnitřní straně membrány převažuje kladný náboj.
 - Prefrontální kůra lidského mozku přispívá významně k pracovní paměti, myšlení, osobnostní individuální charakteristice člověka i kultivaci chování.
 - Dopamin patří spolu s gama-aminomáselnou kyselinou k významným mediátorům lidského mozku.
 - Erytrocyty obsahující hemoglobin slouží k transportu kyslíku v krvi, přičemž jejich počet závisí na biologickém pohlaví.
- 06.** Vyberte správné tvrzení o lidském nervovém systému.
- Na⁺/K⁺-ATPáza je zásadní pro vznik klidového potenciálu na nervovém vlákně, přičemž čerpá sodné a draselné ionty v poměru 1:2.
 - Oxytocin je jedním ze systémových hormonů, který má vliv také na mozek a psychiku.
 - Akční potenciál probíhá vždy stejně, přičemž jeho druhá fáze se označuje jako depolarizace.
 - Jedním z možných dopadů nadbytku T₃ a T₄ může být defekt mozkových neuronových sítí, který se může projevit mentální retardací.
 - Možnosti mozkové plasticity se mění s věkem, od ukončení adolescence jsou prakticky nulové.

07. Co nejlépe odpovídá termínu *aporie*?

- a) právní obhajoby
- b) argumentační fauly
- c) netradiční řešení
- d) zpěvy bohům
- e) paradoxy

08. Co NEPATŘÍ mezi základní antické ctnosti?

- a) statečnost
- b) spravedlnost
- c) moudrost
- d) rozumnost
- e) loajalita

09. První česky psanou knihu o sebevraždách publikoval

- a) Tomáš G. Masaryk.
- b) František Palacký.
- c) Alois Rašín.
- d) Vladimír Tardy.
- e) Edvard Beneš.

10. U které osobnosti je uveden pojem, který NESOUVISÍ s jejím dílem?

- a) Michel Foucault – epistéma
- b) Ludwig Wittgenstein – jazykové hry
- c) Alan Turing – imitační hra
- d) William James – pragmatismus
- e) Thomas Samuel Kuhn – etika

11. U které osobnosti je uveden pojem, který NESOUVISÍ s jejím dílem?

- a) Jean-Jacques Rousseau – společenská smlouva
- b) William Ockham – břitva
- c) René Descartes – monáda
- d) Thomas More – Utopie
- e) Voltaire – svoboda slova

12. Zlomyslné chování uživatele informačních a komunikačních technologií, který se jejich prostřednictvím snaží navázat důvěrné vztahy se svými oběťmi, často dětskými, tedy naivními a nezkušenými, se označuje jako

- a) kyberstalking.
- b) flaming.
- c) kybergrooming.
- d) happy slapping.
- e) smishing.

13. Jestliže se pozice jednotlivce v sociální struktuře odvíjí od jeho získaného sociálního statusu, tj. od jeho úsilí, kreativity a zvědavosti, mluvíme o společnosti:

- a) uzavřené
- b) subjektivní
- c) objektivní
- d) statické
- e) otevřené

14. Nestabilní stav společnosti, pro který je charakteristické oslabení hodnot a norem, se nazývá

- a) atomizace.
- b) apartheid.
- c) anomie.
- d) asimilace.
- e) alienace.

15. Vypovězení ze skupiny, do které člověk dosud patřil, demonstrativní označení za nežádoucí osobu a její zjevné ignorování, se označuje jako

- a) sekularizace.
- b) nepotismus.
- c) ostrakizace.
- d) segregace.
- e) intolerance.

16. Autorem díla *Psychologie davu* je

- a) Jacques Derrida.
- b) Herbert Marcuse.
- c) Gustave Le Bon.
- d) Gabriel Tarde.
- e) Max Weber.

17. V rámci sociální komunikace využíváme různé typy otázek. Pokud se zeptáme „*Nedáte si kávu, že ne?*“, půjde o otázku

- a) sugestivní.
- b) otevřenou.
- c) doplňkovou.
- d) specifickou.
- e) reflektivní.

18. Pokud v rámci sociálního poznávání a následného formování dojmu hovoříme o tom, že „...*za určitých situací dochází k subjektivní redukci vjemového pole (někdy označovaného selektivní slepota či selektivní hluchota)*...“, pak hovoříme o

- a) percepční obraně.
- b) úrovni adaptace.
- c) efektu shovívavosti.
- d) skupinových stereotypech.
- e) vztahovém rámci.

19. Postoje mají v životě řadu funkcí. Která z níže uvedených mezi ně NEPATŘÍ?

- a) ego-obranná funkce
- b) sociálně-adjustační funkce
- c) znalostní funkce
- d) industriální funkce
- e) hodnotová funkce

20. K rozvoji vůle, sebeprosazování a sebeuvědomování dochází v období

- a) předškoláka.
- b) novorozence.
- c) kojence.
- d) batolete.
- e) mladšího školáka.

- 21.** Vývoj byl pojímán jako celoživotní proces, zahrnující evoluci i involuci, vč. prenatálního období
- a) na přelomu 19. a 20. století.
 - b) od 19. století.
 - c) od 70. let 20. století.
 - d) od 50. let 20. století.
 - e) až na přelomu tisíciletí, tedy od roku 2000.
- 22.** Za zakladatele/zakladatelku tzv. *biodromálního vývoje*, který pojímá vývoj jako celoživotní proces ve vývojové psychologii, považujeme
- a) Melanii Kleinovou.
 - b) Margaret Mahlerovou.
 - c) Arnolda Gesella.
 - d) Charlotte Bühlerovou.
 - e) Fredericka Leboyera.
- 23.** *Exogenistické teorie vývoje* vycházejí z předpokladu, že
- a) je vývoj určen převážně vnitřními biologickými faktory.
 - b) se vývoj dokonává v součinnosti vnitřních a vnějších vlivů.
 - c) je vývoj celoživotní proces a všechna období jsou rovnocenná.
 - d) je vývoj určen především vnějšími faktory a vlivem prostředí.
 - e) dítě je současně zdrojem, procesem i výsledkem vývoje.
- 24.** *Syndrom opuštěného hnízda* je
- a) prvním příznakem deprese u předškolních dětí.
 - b) obava dospívajících z opuštění primární rodiny.
 - c) charakterizován pocitem opuštěnosti rodičů při odchodu dětí z domova.
 - d) úzkost vázaná na prostředí školy u nezralých dětí.
 - e) přirozeným projevem úzkosti u kojenců, ev. batolat, která je vázána na citový vztah k matce.
- 25.** Freudova teorie osobnosti popisující *Id, Ego a Superego* je známá jako
- a) strukturální.
 - b) topografická.
 - c) deterministická.
 - d) psychosociální.
 - e) psychosexuální.
- 26.** Obranný mechanismus, který udržuje nepřijatelné psychické obsahy mimo vědomí, se nazývá
- a) regrese.
 - b) vytěsnění.
 - c) destrukce.
 - d) reaktivní výtvor.
 - e) přesun.
- 27.** Emoce, která vzniká rychle, postrádá racionální vhled a směřuje k okamžitému vybití, je
- a) temperament.
 - b) nálada.
 - c) diskomfort.
 - d) afekt.
 - e) sentiment.
- 28.** O jaký konflikt se jedná, když si jedinec nemůže vybrat, zda bude trpět bolestmi zad, nebo podstoupí operaci:
- a) apetence-negace
 - b) negace-apetence
 - c) apetence-apetence
 - d) ambivalence
 - e) negace-negace

29. Výzkum zaměřený na zjišťování obecně platných osobnostních rysů u velkého počtu lidí se nazývá

- a) pozorování.
- b) kvalitativní.
- c) experiment.
- d) nomotetický.
- e) idiografický.

30. Psycholog Otto Rank je znám především díky pojmu

- a) komplex méněcennosti.
- b) mesiášský komplex.
- c) orální fáze.
- d) disociace vědomí.
- e) trauma zrození.

31. Pojem kolektivní nevědomí popsal psycholog

- a) Carl Jung.
- b) Ernst Jones.
- c) Sigmund Freud.
- d) Alfred Adler.
- e) Otto Rank.

32. Rakouský lékař a psycholog Alfred Adler založil směr označovaný jako

- a) gestalt psychologie.
- b) pozitivní psychologie.
- c) individuální psychologie.
- d) analytická psychologie.
- e) humanistická psychologie.

33. *Učení vhledem* popsal

- a) Edgar Rubin.
- b) Karl Duncker.
- c) Fritz Perls.
- d) Wolfgang Köhler.
- e) Kurt Lewin.

34. Martin Seligman je autorem pojmu

- a) determinující tendence.
- b) instrumentální podmiňování.
- c) naučená bezmocnost.
- d) intervenující proměnná.
- e) observační učení.

35. Max Wertheimer patřil ke směru označovanému jako

- a) pozitivní psychologie.
- b) individuální psychologie.
- c) gestalt psychologie.
- d) transpersonální psychologie.
- e) analytická psychologie.

36. Pránil, která jsou pro daného jedince nepřijatelná, jsou podle S. Freuda základem

- a) latentního snového obsahu.
- b) imaginativního snového obsahu.
- c) manifestního snového obsahu.
- d) úzkostného snového obsahu.
- e) synchronického snového obsahu.

37. Nepříjemný pocit v útrokách (např. „stažený žaludek“), který zaregistrujeme při přijímání riskantního rozhodnutí, se v teorii A. Damasia nazývá

- a) somatický marker.
- b) primární vodítko.
- c) jádrový efekt.
- d) priming.
- e) princip priority.

38. Takzvaná *Sapir-Whorfova hypotéza* se týká

- a) jazykové relativity.
- b) teorie barevného vidění.
- c) tvorby mentálních představ.
- d) zkreslování vzpomínek.
- e) vnitřní řeči.

39. Fonologická smyčka je součástí

- a) teorie selektivní pozornosti.
- b) kvantového modelu vědomí.
- c) teorie mnohočetných scénářů.
- d) modelu koncentrického uspořádání paměti.
- e) tříložkového modelu pracovní paměti.

40. *Metoda stínění* se využívala především v rámci výzkumu

- a) myšlení.
- b) motivace.
- c) pozornosti.
- d) emocí.
- e) paměti.

41. Příkladem *molárního chování* v pojetí E. C. Tolmana je

- a) změna elektrodermální aktivity.
- b) změna denního vidění na noční vidění.
- c) změna dechové frekvence.
- d) změna krevního tlaku.
- e) když se dítě ukrývá před cizím člověkem.

42. Co je to *obnubilace*?

- a) forma bezvědomí, při které postižený reaguje na bolestivý podnět
- b) mráкотný stav
- c) dlouhodobě pokleslá nálada
- d) zpomalení psychomotorického tempa
- e) chorobná spavost

43. Jak se nazývá model zdraví a nemoci, který je v současnosti aktuální v klinické psychologii?

- a) paternalistický-biomedicínský model zdraví a nemoci
- b) behaviorální model zdraví a nemoci
- c) bio-psycho-sociálně spirituální model zdraví a nemoci
- d) diagnosticko-kauzální model zdraví a nemoci
- e) psychologicko-sociální model zdraví a nemoci

44. Co je typické pro *vaskulární demenci*?

- a) povelový automatismus a negativismus
- b) disociační hypermnézie a negativismus
- c) manické a hypomanické symptomy
- d) poškození mozku v důsledku infarktu či cévní mozkové příhody
- e) deliria a zrakové halucinace

45. Kdo v souvislosti s výzkumem stresu formuloval teorii *poplachové reakce*?

- a) Hans Selye
- b) Richard Lazarus
- c) Alexander Kurcin
- d) Walter Bradford Cannon
- e) Alfred Radcliffe-Brown

46. Termín *pervazivní vývojové poruchy* můžeme nahradit pojmem

- a) hebefrenie.
- b) dystonie.
- c) disociační poruchy.
- d) expresivní poruchy řeči.
- e) poruchy autistického spektra.

47. Jak nazýváme hraniční koncepci psychosomatiky?

- a) hraniční somatoformní porucha
- b) alexithymie
- c) lexithymie
- d) koncepce stresu
- e) aktivní disociace

48. Jak se označuje obor zabývající se léčbou poruch řeči?

- a) somatopedie
- b) surdopedie
- c) logopedie
- d) tyflopédie
- e) psychopedie

49. Jaký psychoterapeutický směr se zaměřuje na identifikaci a změnu destruktivních myšlenkových vzorců a chování klienta?

- a) Psychoanalýza
- b) Gestalt terapie
- c) Kognitivně-behaviorální terapie
- d) Humanistická psychoterapie
- e) Systemická terapie

50. *Dysortografie* je porucha

- a) matematických schopností.
- b) osvojení pravopisu.
- c) čtení.
- d) psaní.
- e) výtvarných schopností.